

עם יצחק

מאז יומו הראשון של יצחק בגשר עבדנו יחד. הוא היה חדש ואני כמעט ותיק, אך הרגשתי שעליו אפשר לסמוך, לא ידענו לא שבת ולא חג, בימי חול עבדנו מבוקר עד ערב, ובכל זאת היתה לנו הרגשה של סיפור משראינו את גבעולי התלתן מרימים ראשם אל שמי התכלת. כמה עמל וכח השקענו עד שזכינו לכך.

הגיעו שנות 1936-39, ויצחק היה בתפקיד בתור קורפורל של נוטרים בגשר לפי מושגי הזמן ההוא עבר עליו הרבה. תמיד היה מסודר, מסור לכל משימה שהוטלה עליו, דאג לאנשים שבפיקוחו.

ב-1942 התגייסתי יחד איתנו וחברים אחרים ממשקנו ביום אחד ולפלוגה אחת. כשנה היינו בארץ, אחר כך נשלחנו לקירינייקה. מי מהחיילים שאינו זוכר את סיוט השממון הזה ששמו בנגזי ואל-אביאר. אכן, האימונים שקיבלנו תחילה ביד רחבה בתותחים ובמרגמות נתנו לנו סיפוק-מה, אך לאחר מכן נלקחו הכלים הכבדים מאיתנו ואנו הוחזרנו לתפקידי-שמירה. יאוש תקף אותנו. הימים והלילות באל-אביאר לא היה להם סוף. חדרים גדולים, 50 איש בכל אחד. פנסים ומנורות לא היו, כנראה, בנמצא בצבא הבריטי. כמה ערבים ישבתי יחד עם יצחק לאור נר בחדרים הענקיים, והפכנו באשדות שלנו ובארץ כולה. כל ידיעה שהיתה מתקבלת, כל מכתב היו למאורעות בעלי ערך. זמן מה היה יצחק סמל, אך בגלל טעות של סרג'נט הורידו את הסרט מיצחק. היה זה בזמן תמרון, ויצחק הוציא את אנשיו מתחום האש המחפה, שבגלל אי-דיוקה הפכה לאש מסכנת את חיי החברים. הוא לא התמרמר, ידע שהצדק איתנו. הוא בלט בתור חייל, תפס הכל על נקלה. היה סמל הסדר והניקיון, מילא כל תפקיד, וזה לא היה קל בימים הרעים ההם.

נשלחנו לאיטליה. פרק חדש בחיינו. שנה תמימה היינו יחד בפלוגה אחת, במחלקה אחת, היא מחלקת נושאי-הברן. הזמן הזה עבר מהר. היה עניין בכל דבר. הכל חדש. חופשה לרומא! הסתובבנו ימים בעיר, ולא שבענו יופיה: הריסותיה, הואתיקן, פסלו של משה וכנסיית סנט פטר. בערבים היינו רצים לאופרה והוקסמנו משפע הצלילים והתפאורות. גרנו במלון מפואר בפיוג'י, מקום מרפא, הנמצא בסביבה הררית, מרוחק כ-100 ק"מ מרומא. המלון היה אמנם מפואר, אבל בחדר שהיה מיועד לשני אנשים התפלשו 12 איש על הרצפה. יצחק ואני שכבנו זה על יד זה ובחושך היינו משוחחים הרבה על כל מה שראינו ושמענו.

המלחמה נגמרה. אני נשארתי בבית חולים באיטליה, והבריגדה יצאה להולנד. יצחק חיפש ומצא את קרובי, וכשהגעתי אני לא היה סוף לכל התהילות והתשבחות על חשבוננו. בפעם הראשונה קינאתי בו: לא יכולתי לעשות לקרובי דבר שיצחק לא הקדימני כבר ועשה אותו.

מן הצבא השתחררתי לפניו. עוד לא הספקתי להתחיל לעבוד ובאה "השבת השחורה". נשלחנו לרפיח. יצחק היה עוד במדים. כשחזרתי בין הראשונים לא הכרתיו: הוא נרתם בעול, ניהל את ענף המספוא, הוציא לפועל זריעה, קצירה

והשקאה במועדן, הענף לא סבל במאומה. כשחזרו אנשי הענף מרפיח מצאו הכל כשורה. אחרי הפעולה האחרונה בנאסר-א-דין (ע"י טבריה) כשהיתה הפוגה קלה, דאג יצחק לכך שהכתה שלו תהיה מסודרת, שלכולם יהיה חגור מסודר, התרוצץ במשק וחיפש כאן רצועה, שם חגורה או תרמיל. לכתה שלו היה כמו אבא. עד הרגע האחרון דאג לאנשיו ועשה את שלו באמונה.

יעקב לוזי